

PTUJSKI LIST

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta 15—
za četrť leta 7.50
za 1 mesec 2.50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), priličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Politično gospodarski tednik.

Štev. 46

Ptuj, 14. novembra 1920

II. letnik

DEMOKRATSKA STRANKA.

 V nedeljo, dne 14. novembra 1920
se vrši

Javen shod

v Narodnem domu v Ptuju.

 Začetek ob 10. uri dopoldne.

Govorniki:

dr. Vekoslav Kukovec, minister **dr. Vl. Serbec**, odvetnik v Mariboru.
Iv. Rebek, obrtnik v Celju. **Fr. Voglar**, profesor v Mariboru.

Krajevna organizacija JDS. v Ptuju.

O avtonomiji.

Eno najvažnejših vprašanj, katero bi imela rešiti bodoča Narodna skupščina, je, kako se naj razdeli naša država, da se bo najboljše upravljala. V našo novo kraljevino so se združile s Srbijo, ki je bila že prej kraljevina, razne večje ali manjše dežele, ki so se v prejšnji monarhiji različno upravljale. Začasno so obdržale te dežele tudi v novi državi svojo samostojnost. Dežele, v katerih prebivajo Slovenci, so se združile v upravno celoto Slovenije, kateri načeluje pokrajinska vlada v Ljubljani. Enako upravno celoto tvori Dalmacija, Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Vojvodina. Nekatere so precej male, druge pa zelo velike.

V novi naši državi se bo treba odločiti, ali naj ostane pri sedanjih ureditvi, ali se naj izpremeni in kako. Nekteri bi radi, naj bi se vsa država razdelila po plemenih Srbih, Hrvatih in Slovencih v tri plemenske provincije, ki naj bi imele precej široko avtonomijo in bi bile le z nekimi skupnimi zadevami združena. Drugi pa hočejo, naj bi se država razdelila v več ne prevelikih pokrajinskih okrožij, ki bi imela tudi obsežen samostojen zlasti gospodarski delokrog, politične zadeve pa bi pripale osrednji skupni vladi.

Premisliti moramo, kaj bi bilo za nas, pa tudi za državo boljše.

Plemenska avtonomija zahteva, naj bi

bili Srbi za se, Hrvati za se in Slovenci za se. V besedah se to lepo sliši, a kako bi bilo v resnici? Nastala bi tako Velika Srbija, ki bi jo tvorile srbska kraljevina, Bosna, Banat, Bačka, Srem, del Slavonije in Like, južna Dalmacija in Črna gora; Hrvatska bi obsegala večino hrvatske banovine in del Slavonije, Slovenija pa kraje, kakor so sedaj združeni. Srbija bi tako štela čez 10 milijonov prebivalcev, Hrvatska niti dva milijona, Slovenija pa okol 1 milijon. Srbija bi imela vse rodovitne in bogate pokrajine ter morje. Slovenija pa samo nekaj gozda in premoga. Pri skupnih zadevah, kakor carina, vojaštvo, zunanja politika bi Slovenija ne prišla radi svoje malosti do nikake veljave, odločevala bi edino Velika Srbija, podobno kakor je med nemškimi državami in državami svoj čas v cesarstvu odločala edino le Prusija. V avtonomnih zadevah bi sicer lahko delali, kakor bi sami hoteli, le če bi imeli — s čim. In še sedaj zabavljamo, da moramo dati za 1 srbski denar 4 naše krone, kaj bi šele potem rekli, ko bi morali kakor v Avstriji dati zanj 13 kron!

Motili bi se tudi, če bi mislili, da bi pri samostojni naši pokrajinski upravi bili v delu za občes koristi bolj složni in delavni. Dosedanje razmere pri naši vladi v Ljubljani nas poučujejo prav o nasprotnem. Glavno delo bi bilo kakor v Šušterskičevi dobi, da bi svoje politične nasprotnike pobijali. Zlasti pa še mi Štajerci že sedaj vidimo, da je tudi Ljubljana precej daleč od nas, da vladajoča gospoda v Ljub-

ljani ne pozna dosti naših štajerskih razmer, zato pa tudi bolj skrbi za ožje kranjske potrebsčine.

Ako pa bi razdelili državo v enotna večja avtonomna okrožja, kakor zahtevajo to gospodarske in pokrajinske prilike, bi uprave v njih laže skrbele za svoje področje. Vse bi bile enako samostojne in enako odvisne od skupne državne uprave, v svojem delokrogu pa bi laže pregledale lastne potrebe.

Politika in gospodarstvo.

Dr. Fran Ogrin.

Kakor si postilja narod in država politično, tako leži gospodarstvo. To bridko resnico okušamo tudi mi Jugoslovani. Da bi imeli že urejeno in konsolidirano državo (v političnem smislu), nam bi se tudi že davno gospodarsko že bolje godilo. Kaj nam pomaga vse naše prirodno bogastvo, če ga pa ne moremo prav izrabiti, kaj naša krasna lega ob adrijanski obali, če smo pa faktično blokirani! Da, da, po razdrapanosti naših političnih razmer se ceni tudi naše gospodarska moč in veljava. Ravno, ker ne nudimo zunanjemu svetu harmonične, popolnoma ujedinjene, močne države, se nas briskira in striže tudi gospodarsko.

Prva in poglobitvena naloga konstituante bo tedaj, da postavi državi trdne, nerazrušne temelje, na katerih bo vzvalovilo plodonosno